

Wirtualny Inkubator Gospodarki Społecznej

Region Śląska od kilku lat boryka się z problemem bezrobocia strukturalnego ściśle związanego z koniecznością restrukturyzacji przemysłu ciężkiego. Oznacza to z jednej strony znaczącą redukcję liczby dostępnych miejsc pracy, z drugiej natomiast ogromne zmiany w zakresie oczekiwań pracodawców, w kwestii kwalifikacji i doświadczenia zawodowego, jakie powinni mieć potencjalni pracownicy. Jednocześnie wykorzystywane dotychczas narzędzia i instrumenty walki z bezrobociem strukturalnym i wykluczeniem społecznym nie przynoszą trwałych efektów. Szeroko realizowane szkolenia dla osób bezrobotnych nie zawsze nadążają za dynamicznymi zmianami na rynku pracy, a zainteresowanie pracodawców zatrudnianiem osób bezrobotnych na stałe nadal pozostaje niewielkie.

Innowacyjny projekt „Wirtualny Inkubator Gospodarki Społecznej – model funkcjonowania w sieci współpracy” jest próbą rozwiązania problemów, często wynikających ze stereotypów pojawiających na rynku pracy – nie tylko tych dotyczących przekonań osób bezrobotnych, w kwestii możliwości zmiany własnej sytuacji życiowej, ale również opinii pracodawców, że nie warto zatrudniać osób, które doświadczyły wcześniej trudności w znalezieniu zatrudnienia. Jest on realizowany w ramach tematu D Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL na terenie województw śląskiego i opolskiego.

Sieć współpracy

Partnerstwo na rzecz Rozwoju „Wirtualny Inkubator Gospodarki Społecznej” (WISP) – zarządzane przez Stowarzyszenie Współpracy Regionalnej z Rudy Śląskiej – to konsorcjum 18 polskich podmiotów: jednostek samorządu terytorialnego, powiatowych urzędów pracy, instytucji rozwoju lokalnego, organizacji pozarządowych i instytucji edukacyjnych. Partnerstwo zatem charakteryzuje się nie tylko dużą liczbą, ale przede wszystkim różnorodnością partnerów, uzupełniających się pod względem posiadanych zasobów, doświadczeń i umiejętności. Owocuje to znacznym rozszerzeniem możliwości dotarcia i oddziaływania na określone grupy beneficjentów.

Projekt obejmuje również współpracę z innymi krajami Unii Europejskiej w ramach czterech partnerstw ponadnarodowych zrzeszających organizacje i instytucje z Włoch, Francji, Niemiec, Wielkiej Brytanii, Hiszpanii i Portugalii. Wymiana doświadczeń i wiedzy z partnerami zagranicznymi pozwoli nam na adaptację rozwiązań sprawdzonych wcześniej w innych państwach oraz poszerzenie wachlarza instrumentów i metod wsparcia.

Wirtualna nazwa – realne efekty

Projekt kierujemy do dwóch grup doświadczających największych trudności na rynku pracy i zagrożonych wykluczeniem społecznym – osób długotrwale bezrobotnych oraz bezrobotnej młodzieży. Wezmą w nim także udział osoby pracujące na zasadzie samozatrudnienia – rolnicy zagrożeni utratą pracy.

WISP ma na celu opracowanie oraz przetestowanie systemu wsparcia procesu tworzenia miejsc pracy w obszarze gospodarki społecznej. Z założenia mają to być miejsca stabilne, a jednocześnie dostępne dla osób mających najmniejsze szanse na znalezienie zatrudnienia. Chcemy stworzyć procedury, narzędzia i metody, które będziemy wykorzystywać w pomocy osobom bezrobotnym, aby mogły one na nowo włączyć się w życie społeczne. Nasz inkubator łączy funkcje doradcze oraz szkoleniowe; udzielamy także pomocy psychologicznej i organizacyjnej w zakresie przygotowania osób bezrobotnych do stworzenia sobie własnych miejsc pracy.

Empowerment

Osoby pozostające bez zatrudnienia często charakteryzują się postawą roszczeniową polegającą na oczekiwaniu na pomoc i rozwiązanie swoich problemów przez inne osoby czy instytucje. Dlatego, aby skutecznie im pomóc, oprócz podniesienia kwalifikacji zawodowych niezbędna jest zmiana ich postaw.

Nasze działania promują indywidualne zaangażowanie beneficjentów, czyli zmierzają do uświadomienia osobom bezrobotnym możliwości wywierania wpływu na zmianę swojej sytuacji życiowej oraz przełamania frustracji i apatii wywo-

lanej trudnościami napotykanymi na rynku pracy. Oprócz kursów zawodowych podnoszących kwalifikacje beneficjentów zorganizujemy szkolenia integracyjne, mające na celu zainicjowanie procesu tworzenia i rozwoju zespołu zdolnego do utworzenia podmiotu trzeciego sektora, prowadzącego działalność w określonej dziedzinie. W efekcie osoby bezrobotne staną się nie tylko atrakcyjnymi pracownikami, ale także przedsiębiorcami charakteryzującymi się zaradnością i aktywną postawą wobec napotykanych problemów.

Od robota do centrum sztuki alternatywnej

Procedury i narzędzia opracowane w ramach WISP zostaną przetestowane w ramach siedmiu projektów pilotażowych. Poprzez szerokie spektrum tematyczne tych projektów pragniemy pokazać, że podmioty trzeciego sektora mogą efektywnie prowadzić działalność w różnych dziedzinach.

We współpracy z Fundacją Rozwoju Kardiologii z Zabrze zostanie utworzony zakład „Robln Heart Service” zatrudniający bezrobotnych absolwentów uczelni technicznych i techników. Będą oni prowadzić prace związane z prototypowaniem oraz serwisem robotów i narzędzi medycznych w szpitalach.

Z kolei w ramach projektu pilotażowego Pomóc sobie – pomóc innym bezrobotne kobiety zostaną przygotowane do podjęcia pracy opiekuńczej nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi. Beneficjentkami będą głównie kobiety po 50. roku życia, które z powodu swojego wieku doświadczają szczególnej dyskryminacji na rynku pracy.

Kolejne projekty pilotażowe obejmują przeszkolenie osób bezrobotnych w zakresie profesjonalnego wykonywania prac remontowo-budowlanych, drogowych i melioracyjnych. Natomiast w ramach projektu „Teleusługi” świadczone będą usługi kurierskie, serwisowe (drobne prace elektryczne, montażowe, hydrauliczne) i pomoc domowa. Zlecenia na te usługi będą przyjmowane za pomocą call-centre.

Wspólnie z rolnikami zagrożonymi ukrytym bezrobociem postaramy się rozwiązać problem produkcji żywności ekologicznej i jej dystrybucji w dużych miastach. Natomiast wraz z Jazzową Asocjacją Zabrze stworzymy „Kopalnię Sztuki”, czyli centrum promocji kultury i sztuki, w którego działalność będą zaangażowani młodzi absolwenci.

Nowa wiedza i doświadczenia płynące z realizacji projektów pilotażowych zostaną przełożone na tzw. dobre praktyki, które będą mogły być powielane i upowszechniane w gospodarce społecznej.

Wędka zamiast ryby

Założeniem naszego projektu jest takie przygotowanie tworzonych podmiotów trzeciego sektora, aby mogły one samodzielnie działać i utrzymać się na rynku przez wiele lat po zakończeniu projektu. W Wirtualnym Inkubatorze Gospodarki Społecznej przewidziano wyżej opisane działania doradcze oraz szeroki wachlarz pomocy szkoleniowej dla osób bezrobotnych. Dla wszystkich projektów zostaną opracowane plany finansowe wraz z montażem finansowym. Takie podejście, oparte na dostarczeniu osobom bezrobotnym niezbędnej wiedzy, umiejętności i kwalifikacji, stwarza szansę na uzyskanie trwałych efektów.